

Joop van Rijn

“HET Y WAS AL SNEL ‘MIJN CLUBJE’”

■ Bas van Horn

Joop van Rijn leerde op zijn twaalfde in een BM zeilen op het Uitgeestermeer. Sindsdien is hij een fanatiek zeiler. Twintig jaar lang was hij een van de grote krachten achter de dinsdagavondwedstrijden. Nu zeilt hij minder fanatiek dan vroeger, maar nog altijd zet hij zich even fanatiek in voor Het Y.

De najaarszon schijnt en het is druk op de haven. Een jolletje met vier man en een gereedschapskist duwt af, anderen zijn bezig met het nieuwe sanitair op het clubschip. Fysiotherapeut, wedstrijdzeiler en actief clublid Joop van Rijn, gaat mij voor naar het pontje. Op de steiger bij zijn Quinto – een Jeanneau Sun Fast 36 – ligt een zeil te drogen. Het laatste weekje Terschelling was nat, heel nat. Het zeilen is een gedeelde passie van Joop, zijn vrouw Mijke en hun dochters Sanne en Luna. Aan boord bespreken we hoe het begon, hoe je alles voor de club ook voor jezelf doet en hoe het verder moet.

Vlotten en bootjes

“Het begon op het Uitgeestermeer in een kleine, kleine BM,” zegt Joop. “Ik was twaalf en mijn buurjongen, Tom Zonjee, had dat oude zelfbouwbootje. Hij leerde mij daarin de beginselen van het zeilen. Tom is trouwens ook lid van Het Y.” Toms vader was fabrikant en de jongens waren altijd in de weer met vlotten en bootjes op het fabrieksterrein aan het water. De vader van Joop

had op de Holland Amerika Lijn gevaren, maar kwam in die tijd aan wal. Zijn moeder vond na een tijdje dat haar man het water weer moest opzoeken, maar dan als hobby. Het resulteerde in een familiezeilkamp bij de Bird in Heeg.

Na een gewone kleine BM als startersboot, kocht de vader van Joop een Seahorse. “Die kreeg ik zo mee, daar was hij niet moeilijk in. Ik heb er veel met vrienden mee gevaren, op het IJsselmeer en in Friesland.” Op zestienjarige leeftijd begon Joop met windsurfen op een plank die had meegedaan in het eerste WK windsurfen. De rage was hier nog nauwelijks doorgedrongen. Buiten de WK-planken die terugkwamen naar producent Nijverdal Ten Cate, waren in Nederland nog geen surfboards te koop.

“Het begon op het Uitgeestermeer in een kleine, kleine BM”

Kort daarna ging Joop toch voor een Schakel en begon het wedstrijdzeilen. “Ik vond het zeilen leuker. Het is meer dan zo hard mogelijk over het water knallen. Je hebt te maken met tactiek, het trimmen van de boot en het varen met bemanning. Ik vind het leuk om met een team te presteren, wil mensen om me heen hebben.”

De ontdekking dat hij een teamspeler is, kwam als bemanningslid op kwarttonners in de I.O.R.-klasse, de toenmalige eredivisie van het zeezeilen. Hij zeilde tegen de legendarische Fred Imhoff en ging met zijn eigen Schakel wedstrijden in heel Nederland af. “Er deden eigenlijk alleen Nederlanders mee, maar formeel waren het internationale wedstrijden. In 1979 en 1980 zat ik in militaire dienst en voor internationale wedstrijdsport kreeg je makkelijk verlof. Zo heb ik veel kunnen varen in die tijd.”

Echt mijn clubje

De glorie dagen als wedstrijdzeiler kwamen voor Joop nadat hij was gestart als fysiotherapeut en bedacht wat voor hem het ultieme schip zou zijn. Het werd een Spirit 28 met een krachtige diesel, stahoogte en een mast-toptuig, want het moest wel presteren. Joop zou er de Kanaaleilanden en de Engelse oostkust mee bevaren en veel wedstrijden mee winnen.

“Mijn pa zeilde na de wedstrijd mijn boot vaak naar een volgende haven”

Het schip had geen vaste haven, want was altijd onderweg. Dankzij de steun van zijn ouders en vooral zijn vader, viel het wedstrijdvaren te combineren met een werkzaam leven. “Pa zeilde de boot vaak na de wedstrijd naar een volgende haven, waar ik dan op vrijdagavond weer aan boord ging voor een nieuwe race.” Het wedstrijdscircuit bracht Joop ook naar Het Y in Durgerdam. Hij zeilde de Y Toren Race en de Trintel Race, later opgegaan in de Pampus Regatta. “De meeste

contacten kwamen via de protesten. Daar werden veel wedstrijden beslist. Daarna dronk je gewoon een biertje met elkaar. Jan Arts was destijds een grootheid bij Het Y. Een fanatieke wedstrijdzeiler en clubman. Toen ik hem er een keer uitprotesteerde, was dat nogal wat! Jan Arts nam zijn verlies en herkende bij mij eenzelfde soort sportief fanatisme als hij zelf had. We kregen respect voor elkaar.”

Toen Joop in 1995 zijn boot kwam brengen voor de Y Toren Race, stelde Arts zijn rivaal voor te helpen bij het vinden van een ligplaats in Durgerdam. Op zijn beurt zou Joop zich inzetten voor het kwakkelende wedstrijdzeilen bij Het Y. “Hij ging daar formeel niet over, maar kon wel regelen dat ik een passantenplek ‘in de sloot’ bij WSV Durgerdam kreeg en later naar de haven van Het Y kon komen. Van toen af is Het Y echt mijn clubje geworden.”

Jan Arts als voorbeeld

Niet alleen als wedstrijdzeiler, ook als clubman was Jan Arts een voorbeeld voor Joop van Rijn. “Net als Jan zat ik nooit in het bestuur, maar bemoei ik me overal mee. Ik help waar dingen in het slop raken.” Joop schreef over zijn zeilreizen in het Y-journaal en stond een tijd de mager bezette redactie bij. Daarnaast stond hij vooral aan de wieg van de clubwedstrijden op dinsdagavond. Naast de deelnemers met ligplaats, kregen zeilers zonder stek een passantenplaats voor half geld. Mits ze meededen op dinsdagavond. Hiermee hadden mensen met een drukke baan en gezinsleven de gelegenheid om met elkaar te varen, kennis te maken met het wedstrijdzeilen en na afloop gezellig wat te drinken.

Toen het fonteinkruid oprukte – en juist het wedstrijd-varen daar steeds meer last van kreeg – initieerde Joop samen met anderen het winterzeilen. Evenementen

voor bikkels, maar zonder waterplanten. De dinsdagavond en het winterzeilen hebben veel bijgedragen aan het betrokken houden van leden die in het ‘spitsuur van het leven’ staan.

Jan Arts was een voorbeeld voor Joop van Rijn

Dat geldt ook voor de familieweekenden die later clubweekenden gingen heten. In 2000 waren de dochters van Joop en Mijke opgroeiende meiden en werd de Spirit 28 te klein. Joop ontdekte de zwaar verwaarloosde Jeanneau Sun Fast 36 in Lemmer en besloot dit familie- én wedstrijd-schip op te knappen. Maar ruimte was niet het enige probleem. Opgroeiende kinderen vinden het zeilen vaak een tijdlang saai, hebben behoefte aan vertier en elkaar.

“Van vrienden en kennissen met kinderen hoorde ik vaak dingen als: ‘Waren jullie van het weekend op de haven? O, jammer wij waren net in Enkhuizen.’ Toen besloten we dat voor een paar weekenden per seizoen op elkaar af te stemmen. Dat werden de familieweekenden, later de clubweekenden. Nu komt er in die weekenden een man of veertig tot vijftig samen. De dames doen de bar, er is een bbq, ik zorg voor eieren met spek op zaterdagochtend en er is yogales op het nieuwe zonnedeck. De kinderen zwemmen met elkaar en zeilen met de jeugdbootjes vanaf de jollensteiger. Alles wat je voor de club doet, doe je natuurlijk ook voor jezelf. Dit is daar een goed voorbeeld van!”

Geen ouwelullenbende!

Afgelopen najaar heeft Joop de organisatie van de dinsdagavonden na meer dan twintig jaar overgedragen

aan Karim Kat. De man die al vele jaren meedraait in het wedstrijdscircuit, als zeiler en als lid van vele wedstrijdcomités. Dat viel te lezen in het dubbelinterview met Joop en Karim in het Y-journaal van herfst 2019. In

het interview tonen Joop en Karim zich tevreden over de sfeer en opkomst op de dinsdagavonden. Toch is het soms lastig de regels en procedures te handhaven, zeker waar je als wedstrijdleiding ook vriend en medeclublid bent. En dan was er de laatste tijd gedoe rond al dan niet terechte afgelastingen. Het was niet de reden, maar wel een beetje de aanleiding voor Joop om er maar eens mee te stoppen.

“Ook een trainer die het goed doet, heeft op een bepaald moment z’n tijd gehad. Daar komt bij: ik word ook een dagje ouder. De verplichting om iedere

Belangrijk is het binden van de jeugd en gezinnen

dinsdagavond een bemanning bij elkaar te brengen, te verschijnen en uitslagen te berekenen, terwijl iedereen al aan het bier is... Ik doe maar eens een stapje terug, vaar alleen nog leuke wedstrijden als ik daar zin in heb. Onze dochters nemen het stokje al over voor de club. Sanne is schipper van het clubschip de Jabbadabbadoo en Luna voordekker.”

Joop is dus zelf al onderdeel aan het worden van de vergrijzing die de hele Nederlandse watersport en ook Het Y raakt. Zijn remedie om te voorkomen dat het – zoals hij zelf zegt – ‘een ingedutte ‘ouwelullenbende’ wordt, is het binden van de jeugd en gezinnen. Maar dat niet alleen. Je moet er ook zijn met z’n allen. Hij vindt het daarom pijnlijk om te zien dat er steeds meer boten in de haven liggen waar nooit iemand komt, terwijl er nog altijd een lange wachtlijst is voor een ligplaats. “Ik snap best dat er soms omstandigheden zijn waardoor mensen een tijdje niet op de boot komen, maar dat moet

niet blijven duren. Een oplossing is lastig, want leden wegsturen kan niet.”

Naast verlaten schepen is er ook steeds meer sprake van passieve waterrecreatie in de haven, maar daar heeft Joop geen moeite mee. “Perfect! Daarom moet je zorgen dat het aantrekkelijk is om naar de haven te komen, ook als mensen niet gaan varen. Het zorgt voor levendigheid en onderling contact. Voor ons is de boot ook steeds meer een caravan in de haven. Behalve wanneer we tochten maken naar Zeeland, Engeland of – zoals laatst – Terschelling.”